

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főter. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Meggjen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

A nőemancipáció hibái.

Ki tudja, hogy mire fog vezetni az abnormitás, a mit nők oly előszeretettel, hogy úgy mondjam élvezettel hajhásznak? A kor betegsége, úgy látszik, minden oldalról kiüt a társadalom rétegén és az olyan betegség, amelyet szívesen viselnek azok, akik a többséget képezik. Az iskolás gyermek is örül az olyan betegségnek, amely miatt nem kell iskolába mennie és mégis fönn játszhatik. De ez a betegség, a melyet a mi nőink magukon viselnek, alapjában sokkal veszedelmesebb mint a milyenek látszik. Nem tudjuk ugyan, hogy mire fog vezetni, de annyi bizonyos, hogy ez az elzülés, az elkorosodás előjele. Azok a hölgyek, a kik azt hiszik, hogy a szokásnak és a szabadságnak hódolnak, amidőn hivatalokba üzletekbe tolakodnak, talán nem tudják, hogy mily ragadós betegséget terjesztenek abban a körben, amelyben élnek és mily mértékben készítik elő azt a társadalmi elzülést, a mit ők emancipációnak neveznek? Joggal mondhatjuk, hogy

»varga, maradj a kaptafádnál! mert a hivatalnokoskodás, a könyvelés nem a női nem hivatása, mert annak sokkal inkább más kötelességei vannak, mint a férfi elől elharácsolni a tisztességes jogokat. Nem ok az, hogy szegénysorsú nők kénytelenek foglalkozást keresni, mert van még elég nőnek való foglalkozás, a mitől azonban a kényelmet szerető kisasszonyok oly nagyon tartózkodnak. Persze, a hivatalokban elég kényelmes esücsülni, oda, meg haza sétálni, ha mindjárt 10—20 frtért is egy hónapig. A férfiak persze viszont nem tanulhatnak női kézimunkát, s így ki vannak zárva abból a keretből, amelybe hivattak.

Kereskedelmi akadémiákat végzett, kvalifikált fiatal emberek ezre csatangol tétlenül az országban, kitéve a nyomornak és nem nyervén tisztességes foglalkozást, kénytelenek néha a bűnre vetemedni.

A hivatalokat pedig kisasszonyok töltik meg, akik három hónapi magánkurzus után kapnak egy darab papírost, a mire az van írva, hogy

»bizonyítvány« és hogy a kisasszony három hónap alatt megtanulta azt, a miért egy fiatal ember három évig küzdött és fizette a sok iskola pénzt. Az igaz, hogy a kisasszonyok negyedannyi fizetést élveznek, de az is bebizonyított tény, hogy ezek a hivatalos műveletekben többet ártnak mint használnak, azonban a hiba kiegyenlítődik az által, hogy mennyire tetszik a főlebbvalónak a kisasszony képe.

Mi célja a nőnek? Nem férjhez menni? Nos akkor tanulják is meg, mi az asszonyi hivatás, a háztartás szükséges tudása, mert a hivatalokban sokkal másabb dolgot tanul, mint a mi a női hiúsággal kompatibilis. Azért a pár forintért tanulják inkább a háztartás műveleteit, tanuljanak nőkké lenni és ha szükségük van kenyérkeresetre válasszonak nőkhöz illő foglalkozást s ne csempészék el azok elől az ifjú emberek elől a tisztességes és jogos kenyeret, a hivatást, a jövőt. Jól teszik azok a fiatal emberek, akik mielőtt nősilnének, suly fektetnek arra, hogy a jövődő fele-

TARCSA

Tréfás vadászkaland.

Péter bácsinak nevezte őt az egész vidék.

Ismerte mindenki s a ki nem is részesült abban a megtiszteltetésben, hogy Péter bácsi őt valamiképen megtréfálta volna, ráfogta annak bármelyik kalandjára, hogy annak hőse ő volt.

Fél országot bejárta Péter bácsi hira s nem volt ember akin valamit vagy akinek valamit el ne követett volna.

Különösen szerette tréfái tárgyául tenni az újdonsülteket és henczegőket.

Történt például, hogy a 70-es évek elején az odatartozó birtokot egy bécsi bankár, Krumpholz Izidor — bár ő Izornak írta magát — vette meg.

A nyár egy részét birtokán akarta tölteni s Mehádiából családjával együtt egyenesen oda is utazott, hová körülbelül augusztus tizedike körül érkezett meg.

Pár nap mulva már ismerték egymást s egy hét mulva Krumpholz ur már meg is volt tréfálva.

A bankár nevezetesen mint magyar földbirtokos, minden áron megakart tanulni vadászni.

Kihez fordulhatott volna tehát, mint Péter bácsihoz, ki már ekkor a legképtelenebb vadász kalandokkal beszélte tele a fejét, Péter bácsi megígérte neki, hogy egy hét alatt olyan vadászt csinál belőle, aki a medvével is bátran szembe szállhat.

Krumpholz ur a beszédektől elkapatva, már is, valóságos vadásznak képzelte magát. Almaiban látta mint jön hazafelé vadászatról; zsinegein foglyok és szalonkák lógnak, vállain is nyul, tarisznyájában is nyul s kedves felesége ezt látva, mily örömmel fog nyakába borulni, így jutalmazván meg az ő egy napi fáradozását.

Szegény ember! ha tudta volna milyen tréfa készülődik ellene, bizony nem álmódózott volna oly örömmel azokról a dicsőséges vadásznapiokról!

Három napi szorgalmas czéllövés után elhatározták, hogy másnap elmennék nyulászni. Mert mint — Péter bácsi magyarázza — »sokkal nehezebb ám nyulat meglőni, mint egy álló pontot, a milyen a czéltáblán van eltalálni«

Még több apró dologra figyelmeztetett Krumpholz urat, a melyek lényegtelenekek látszottak ugyan, de azért igen fontosak voltak, pl. hogy sohasem a nyul farkára, hanem mindig a fejére, sőt egy kissé eléje czélozzon, a csövet meg ne fogja, mert megpörköli az ujját; stb.

Krumpholz ur beteljesülni látta rég óhajtott kívánságát, már három órakerreggel teljes felöltözve s utra készen koptatott Péter bácsi ablakán.

A bankárnak egész örökkévalóság volt, a míg társa elkészült. Végre elindultak.

A határta kiérve 10—15 lépésnyi távolságban egymás mellett már vagy fél-órája mentek a nélkül, hogy nyulat láttak volna.

A bankár már kezdett türelmetlenkedni, midőn egész véletlenül előtte mintegy öt lépésnyire egy nyul fölugrott.

Krumpholz ur szíve nagyokat dobban s ő annyira megzavarodik, hogy hamarjában a nyul után akar futni; csakhamar észre tér, felkapja a fegyvert, czéloz, ujra czéloz, megnyomja a ravaszt, de csodák csodája a puska nem sül el.

Ekkor vette észre, hogy a kakast elfelejtette felhuzni.

Péter bácsi jót kaczagott s látva, hogy Krumpholz urral nem megy semmire, a legközelebbi nyulnál megvárta, míg társa czéloz és lő s vele egyidejűleg sütötte el ő is a fegyverét.

Krumpholz ur azt hitte, hogy a szegény párának ő lett a gyilkosa.

Ily fényes tanubizonyosságát adta lövő képessége felől, még hidegvérűségéről is kellett tanubizonyosságot adni.

Elhatározták, hogy másnap a közeli erdőbe vaddisznóra mennek vadászni.

Az erdő alig egy negyedóra távolságra volt Péter bácsi lakától, ki ennek legrejtetemesebb helyeit oly jól ismerte, hogy benne éjnek idején is bárhova biztosan eltalált volna.

Golyóra töltött fegyverekkel indultak az erdő felé. Szorosan egymás mellett nyomultak mindig beljebb és beljebb.

Péter bácsi most a bankárt egy sűrűség fele vezette.

Ujját ajkára illesztve, mintegy jelezni akarván, hogy esendesen viselje magát.

Egyszerre csak rőfögés hallatszik ki a sűrűből.

ség ne valami könyvelő kisasszony legyen, mert abból sohasem lesz önzetlen feleség, jó háziasszony és önfeláldozó anya.

Jó lenne, ha a főnökök és igazgatók mielőbb kiküszöbölnek a nőket a hivatalokból, mert ezáltal kettős nemes cselekedetet végeznének, először, hogy a nőket a magukhoz illő foglalkozásra utalnák, másodsor pedig, hogy azt a nagy sereg tetlenül bolyongó fiatalembert álláshoz, foglalkozáshoz juttatnák és megmentenék őket a társadalomnak!

UJDONSÁGOK.

— **Lapunk tisztelt olvasóinak boldog ünnepeket kívánunk.**

— **Megint tűz f. hó 17-én éjjel megint tűz volt s ez uttal Sipos Lajos VII. 67. számú háza hamvadt el. A tűzörség mire kivonult már nem sok dolga akad az épület körül, mert a száraz időben a régi nád tetejű házat néhány perc alatt föl emésztette a pusztító elem, s legfőleg a zsaránkok lapangó tűzét igyekeztek a tovább terjedés ellen ártalmatlanná tenni.**

— **Belépés a szerkesztőségbe.** Sággy Mihály, ki lapunknak eddig is belső munkatársa volt, mártól fogva a szerkesztőségbe végleg belépett. Azt hisszük, hogy ez a hír kedvezően hat lapunk olvasó közönségére: mert Sággy Mihály ma már egyike a jelesebb tárcza és novella íróknak, ki nek munkái gyakrabban megjelennek, nem csak a vidéki: hanem a fővárosi szépirodalmi lapokban is.

— **Ezüst menyegző.** Fialos arczáról és vig kedélyéről ismert országgyűlési képviselőnk: Gajári Odónról ki hínné el, hogy már 25 évet töltött el boldog házasságban. Pedig hát szó ami szó, megtörtént, hogy szeretett képviselőnk a napokban tartotta meg ezüst menyegzőjét.

A bankár ereiben majd megfagyott a vér; de keményen tartotta magát.

Péter bácsi kijelölte neki az ösvényt, a melyen bényomuljon, míg ő attól vagy 10 lépésnyire oldalt nyomult a sűrűbe.

A bankár az ösvényen kiérve egy tisztáson találta magát, szemben a félelmes vaddal, a mely otromba szemekkel bámult zavarójára.

Péter bácsi könnyű söréttel az állat hátulsó czombjára lőtt, a mire az megijedvén, rövid körülnézés után a bankár felé rohant.

A holtra ijedt bankár hirtelenében a puskágyával akarta a vadat magától elijeszteni, de mielőtt ezt megtehette volna, a disznó által lábáról elsodorva hanyatt vágódott a puha gyepen. A disznó pedig röfögve futott be a falu felé.

Szegény Krumpholz a nagy ijedtségtől elvesztette eszméletét s kábultságából csak két órai dörzsölés után tért magához.

Még aznap elterjedt a vadászat hire a faluban s ezzel kísült Péter bácsi ravaszága is.

Ugyanis az erdőben a nagy fekete vadat, a mely tulajdonképen fekete szőrű szelid disznó volt, előtte való nap Péter bácsi szállította a sűrűbe, a mely jó posványos lévén, disznóknak kedves mulatságul szolgált s eszébe sem jutott helyét elhagyni.

Annak oka pedig, hogy a disznó egyen a Krumpholz urra rohant, abban leli magyarázatát, hogy a sebzett állat más kijárást nem talált, mint épen azt az utat, melyet a bankár tartott megszállva.

Krumpholz ur e tréfáért hosszú ideig haragudott, de ma már együtt nevetik a vaddisznó vadászatot.

vagyis házasságának 25-ik évfordulóját. Mely alkalommal barátai és ösmerősei szívesen üdvözölték azt a férfit, akit korrekt politikai magatartásáért, szilárd és alkat nem ismerő férfias eljárásáért nem csak barátai: hanem ellenfelei is nagyra becsülnék. Mi is, ezuton fejezzük ki nagyra becsülésünket és ragaszkodásunkat, kívánjuk, hogy aranylakodalmit éppen ilyen egészségben érhesse meg!

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte földinket Patyi Kálmán urat és kedves nejét, egyetlen szemeifényüket a 3. és fél éves Pistikájukat f. hó 15-én ragadta ki karjaik közül a könyörtelen halál. A bánatos szülők a következő gyászjelentést adták ki: Patyi Kálmán és neje szül. Szül. Erzsébet mint szülők a maguk, ugy az összes rokonság nevében is fájdalommal jelentik szeretett kis fiuknak *Pistikának* folyó hó 15-én reggeli 4 órakor, hosszas betegség után, 3½ éves korában történt gyászos elhunytát. A drága kis halott földi maradványai folyó hó 16-án délután 1½ órakor fogtak a kerepesi temető halottsházában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanott örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1899. május hó 15-én. Béke hamvaira!

— **Házasság.** Herglőz István dr. dorosmai főszolgabíró f. hó 15-én lépett házasságra Bayer Rózsa kisasszonnyal, Bayer Gyula nagy-szt. miklósi gyáros és bankigazgató kedves leányával. Násznagyok voltak Eder Károly sylvem gyáros Bécseből és Röck Gyula gépgyáros Budapestről.

— **Sima Ferencz csödben.** Sima Ferencz Szentés város országgyűlési képviselője ellen, több hitelező kérésére a szegedi kir. törvényszék csödot nyitott, csödgondnokká Kiss Zsigmond szentesi ügyvédet nevezte ki. Sima ellen már a múlt hóban kértek csödot, most ujabbán ismét egy csoport hitelező kérvényezte. Sima kifogásolta ugyan a csödot, amennyiben azt állította, hogy ő már nem szentesi lakos: hanem budapesti, tehát a szegedi kir. törvényszék nem illetékes, (Persze ilyen esetben jó volna megtárgalni Szentest?) de ezzel a kifogásával elutasították. Ezután azzal a kifogással élt, hogy nincs vagyona és hitelezői nem nyerhetnek kielégítést: sőt azt is állította, hogy hitelezőitől halasztást nyert: de ezt az állítását mivel sem birta igazolni. Így tehát a szegedi kir. törvényszék 9501/899. sz. alatt a csödot elrendelte. Ezzel a csöddel, ha jogérvényessé válik, egyszersmind megüresedik a szentesi mandátum. Mert az összeférhetlenségről szóló 1875. évi L. t. cz. 4-ik szakaszának kiegészítéséről 1895. évi X. t. cz. 1-ső szakasza ugy intézkedik, hogy az a képviselő, aki csödbbe jut, képviselői állásával össze nem férhető helyzetbe jut.

— **Szerencsétlenség a hajóhidnál.** A hét elején könnyen végzetessé válható baleset történt. Egy hosszú tutaj sor szabályellenesen eresztetve lefelé, a vízárja által a hajóhidhoz sodortatott s egy része teljesen szétszakadt. A hid is erősen megsérült, vagy 60 gerenda a vízbe esett s a kár 300 frtra tehető, melyet a lép tulajdonosai hajlandók is megtéríteni. Egy lép az összeütkezés alkalmával lábát törte. Nagyobb szerencsétlenség nem történt. A baleset következtében a közlekedés másfél napig szünetelt. S hogy a zavar nagyobb legyen, a rétbén maradt koczák az Erzsébeti kompnál sem jöhettek át, mert ugyanakkor elszakadt a kompkötél. A hid javíttatván ismét átadott a forgalomnak s naponta 20 frt bevételt szorgalmaz.

— **Biciklizés a népkertben.** Már más években is felszólaltunk a népkertben való kerékpározás ellen s most újból kénytelenek vagyunk rámutatni azon tarthatatlan állapotra, mely a népkertben napi renden van. A népkertbe, mint egyedüli üdülő helyre, a szülők kicsiny gyermeke-

iket dajkáik felügyelete mellett kiküldik, azt híven persze, hogy ottan jó helyen vannak. De egymást érik a sebesen futkosó biciklisták s egy hirtelen fordulat, már kész a veszedelem. Még eddig, hál' Istennek, nem történt semmi baj, de a legnagyobb vigyázat mellett is megeshetik s akkor már eső után köpönyeg-féle intézkedés nem fog érne semmit. Elvárjuk, hogy a rendőrség e tárgyban minél előbb okvetlen intézkedjék.

— **Ki akar hadapródiskolába bejutni?** A cs. és kir. közöshadseregbeli hadapródiskolában, továbbá a honvédségi hadapródiskolában néhány magyar állami és magánjellegű alapítványi hely üresedik meg a ránk következő 1899/1900. tanév idejére, mely állások alapítványainak elnyerésére az erre illetékes katonai és honvédségi hatóságok most pályázatot hirdetnek. A pályázati hirdetmény a községi előjárásnál van betekintésre kitéve. Akik tehát e díjmentes helyek valamelyikére pályázni kívánnának, a feltételeket ugyanott, a hivatalos órák alatt megtudhatják.

— **Polgári leányiskola** eszméje ismét hódít Csongrádon, a mi igen természetes is. Mivel az állam még most nem hajlandó a polgári iskolát felállítani, azért azt a község fogja már a jövő tanévre megvalósítani. A Komjáthy-féle lakást alakítják át tantermekké s az 1500 frt községi hozzájárulásból a polgári iskola tanári karát s az elemi iskolától is egy-két tanerőt foglalkoztatni. Szóval a finanszialis dolgok teljesen rendben vannak, a községet egy krajczárral sem éri új teher s mégis polgári leányiskolájának I. és II. osztályai a jövő tanévben megnyithatók lesznek. A polgári leányiskola ügye a községi képviselő testület elé kerül, a hol reméljük hinni, nem fog szük keblekre találni, mivel most új teherről nem lehet szó. Az 1500 frt elhelyezése pedig busás kamatot fog hozni, mit sok szülő hála könnye fog nyitani.

— **Értesítés.** A kiadóhivatal értesíti a n. e. közönséget, hogy a legjobb íróktól finom kötésű könyvtárat állított egybe, melyből az olvasni szerető község havi 1 koronáért vehet ki könyveket.

— **Elhalasztott szobor leleplezés.** Lapunk m. vasárnapi számában azt irtuk, hogy a Kossuth szobor leleplezése a mai nap fog végbemenni. Igaz ugyan, a t. előjáróság a mai napra tervezte az ünnepélyt, de amennyiben Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő máshol van elfoglalva és nála nélkül az ünnepélyt az előjáróság nem akarja megtartani, hát Kossuth Ferenczcel egyetértve, a szobor ünnepélyes leleplezését, a jövő hó 11-én délután 4 órára halasztották el. Kossuth Ferenczcel együtt, Gajári Odón országgyűlési képviselőnk is le fog jönni.

— **Tanulhatna tőle.** Havlicsek Vincze pozsony-virágvolgyi plébános, éppen abba a hibába esett, amibe a mi szeretett plébánosunk Hegyi Antal. Vagyis holmiféle egyházi czélokra szánt összegeket elkelt. Azonban Havlicsek Vincze főtisztelendő urban, volt annyi tisztesség érzett, hogy midőn a felettes egyházi hatósága felelőségre vonta, állásáról leköszönt. Hegyi Antal pedig: midőn ezek a szép és lelkipásztorhoz illő tények rásültek, a helyett, hogy leköszönt volna, erőszakkal tört be, a parochiára és midőn a bélyeg rásütésével egyházi hatósága kegyelemből visszahelyezte, hát még ő mer más becsületes emberek ellen áskálódni, tisztességes közhivatalnokokat a kormányelnöknél denuncziálni. Hát ugyan, hogy tanulhatna az ilyen ember tisztességet, aki ábrázatán hordja azt, a mit más ember a lábán visel:

— **Az algyői vasúthíd** újraépítése érdekében a f. hó 19-én volt az újabb helyszíni tárgyalás, melyen Csongrádvármegye képviselőjében Csató Zsigmond dr. alispán vett részt az államépítészeti hivatal egyik szakközegével. A helyszínelő bizottság gyülekező helye az algyői vasútállomás és e tárgyalás során találta előt a végre, ez a

régtől vajdó kérdés oda, hogy a mainak tengelyében, vagy 25 méterrel lentebb épüljön-e a Tiszán ez az új vasúti hid.

— **Sima Ferencz és az igazságügy-miniszter.** Sima Ferencz ellen, egy vádfeljelentés alapján, bűnvádi vizsgálatot rendelt el a szegedi törvényszék, mely vizsgálat teljesítésében Hubacsék Pál vizsgálóbíró és Mikovich Lajos dr. kir. alügyész pár hetet töltöttek Szentesen. A nevezettek hivatalos köteleességteljesítésével azonban Sima Ferencz sehogy se volt megelégedve és ezért nemcsak, hogy lapjában ledorongoltatta őket kegyetlenül, hívén, hogy sajtópert indítanak majd ellene és így a szegedi mellőzésével, úgy elbírálására más bíróság delegálását kérheti. — hanem ezenfelül panaszos feljelentést is tett ellenük egyenesen az igazságügyminiszternél, kérve, hogy ügyét vegye ki az illető bepanaszoltak kezéből. Mint most értesülünk, az igazságügyminiszter Sima Ferencznek ezt a beadványát, mint eljárásra alkalmatlant, elutasította.

— **Jóváhagyott üzemterv.** A csongrádszegedi halászlászló társulatnak hozzá felterjesztett üzemtervét a földművelésügyi miniszter jóváhagyási záradékkal látta el.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generale)** I. évi április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898. évi mérlegek. A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedüs Sándor igazgató-tanácsos ur kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképp emlékezik meg: „Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenvünknek adjunk élénk kifejezést azon nagyrabecsült férfinak, ki Ő Felsőkegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. Hegedüs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és méltón ez örvendetes tényről Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözöljük, melyen fájjaljuk egyúttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfinak közreműködéséről, ki öt 16 éven át felelté buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.” Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 449,227,817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100,562 korona 14 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,641,165 korona 59 fillérrel 114,696,582 korona 69 fillérre emelkedett. A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 27,135,669 korona 94 fillér volt, miből 11,372,530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15,763,139 korona 16 fillérre rugott, mely összegből 12,490,283 korona 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 71,175,674 korona 21 fillér. Károkkért a társaság 1898-ban 26,527,284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489,520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 118,390,059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175,585 káresetben fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,985,029 korona 98 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki az értékpapírok árfolyamin adózására alakított tartalék, mely az 1,604,315 korona 04 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihalasztott 903,418 korona 70 fillérrel 9,575,029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felémliendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 143,645,142 korona 28 fillérről 153,073,267 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 25,495,680 kor. 45 fill. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 13,126,433 kor. 54 fill. 3. Letétmenyezett értékpapírokra adott kölcsönök 1,692,124 kor. 22 fill. 4. Értékpapírok 100,494,915 kor. 65 fill. 5. Tárca váltók 711,252 kor. 6. A részvényesek biztosított adóssal 7,350,000 kor. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 4,202,761 kor. 75 fill. összesen 153,073,167 kor. 61 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Színház.

Már negyedik éve, hogy a színházat járom, mint a Csongrádi Lap tudósítója, de olyan nehéz helyzetben még nem voltam soha, mint most. Azért nem találok magam bele a helyzetembe, mert, mert nehéz a helyzetem. Rövidre fogom tehát

tudósítámat s így kárpótolom lapunk olvasó közönségét a tavalyi, meg az azelőtti hosszabb színházi fecsegéseimért. Tehát olvastuk a színi jelentést, hogy Huszty Márton színigazgató úr városunkba érkezik. Örült mindenki, hogy jönnek a színészek. És mi lett az eredmény? F. hó 13-án üres ház előtt tartották meg a bemutató előadást. Még ilyen nagy részvétlenséget a színészekkel szemben Csongrád műpártoló közönségétől soha sem tapasztaltam. Vagy talán a 13-as szám lett mindennek az oka? Meglehet, mert színészeinkre egyáltalán nem lehet panasz. Csak a közönségre. A színészek, (no meg a színésznők is) jól, kedvvel, ügyesen játszanak. Ezzel talán végezhettem volna a tudósítást is. Mégis, általánosságban, reterálok minden előadástól. Csak arra kérem azt a kis színházlátogató publikumot, hogy ismerőseiket is csalogassák a színházba.

Szombaton, f. hó 13-án három kedves aprósággal lepték meg színészeink a — színházat. Első volt a »Varázs hegedű« operette, melynek fülbemászó zenéjét Offenbach Jakab szerző. Itt Falussy István pompás bariton hangjával, úgyszintén H. Korcsék Vilma és Török Margit ügyes, egybevágó játékaikkal mutatkoztak be. Ezt követte a »Barátságból« című vígjáték, melyben szerep változások is történtek. Miskolczy László alakítása kitűnő volt. Végül »Egy férj az ajtó előtt« operette zárta be a műsort. A darab zenéje, dallama, sikerült előadás után, megisméltetett. Jók voltak: Husztyné, Török Margit és Falussy.

Vasárnap, f. hó 14-én egy 3 felvonásos bohózat a »Mozgó fényképek« kerültek színre üres ház előtt. Alig lézengtek egy néhányan. Az aranyifjúság, a mely legjobban pártolja derék színészeinket, ez estén igazán jól mulatott. Meg is érdemelte. Falussy Istvánnak örökös pechje volt a balatoni esettel. Úgyesen keresztül küzdötte magát benne. Hanem ez a Miskolczy László (Menszky Borisz) nagy kópé; senki sem nézné ki belőle a kitűnő színészt. A lengyel nemes alakítása mesteri volt. Soós Károly (Kaján Tóbiás) roppant nagyokat tud kiáltani. Különben ügyes volt. Varga Anna tökéletesen alakított a mama szerepében.

Hétfőn: szünet.

Kedden, f. hó 16-án ismét bohózat adatott: »A végrehajtó!« Ekkor mutatkozott be H. Fehér Erzsé a társulat egyik legtehetségesebb színésznője. Érthetetlen, hogy a színi felhívásban az ő nevét nem találjuk meg. H. Fehér Erzsé (Cyprienne) igazán szinpadni alak. Elegáns, bátor fölépésével rögtön megnyerte a kevés számú publikumot. Élethű alakítása tapsal jutalmaztatott. Úgyes partnere volt Miskolczy, továbbá jeleskedett Falussy is. Az est sikere háromukat illeti meg.

Szerdán, f. hó 17-én »Becstelének« című 3 felvonásos színmű adatott gyér publikum előtt. Pedig ez a darab is megérdemelte volna a pártolást. Szeless József fiatalos hővel, kitűnő drámai alakítást nyújtott. Őt különben már régebbi időkből előnyösen ismeri a csongrádi közönség. Török Margit H. Fehér Erzsé helyett játszott utolérhetetlen ügyességgel. Miskolczynak ez estén nem volt szerencséje. Sípós Gizella a nyelves eselédet mutatta be sikerülten. A darabot megrövidítették, a mi nem is volt különös, a közönség óriási közönye miatt.

Csütörtökön, f. hó 18-án először »Szerelmi varázsital« vig operette mutatott be. H. Korcsék Vilma, Török Margit és Falussy (Karczosi) egybevágó, pompás alakításokat nyújtottak. Ezután »Niobe« című bohózat következett. Az est sikere H. Fehér Erzsé volt. Remek volt mint szobor s elragadóan bájos, mikor megszólalt. A közönség ez estén valamivel jobban érdeklődött a színészek iránt. H. Fehér Erzsé 4-szer nyílt színre tapsolták. Ugy látszik, kezd engedni a közöny hideg jege. Jó volt még Szeless.

Tegnap Herceg Ferencz Gyurkovits Leányait adták. Csatay Irma ujonan szerződött tag felléptével.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztők:
Sághy Mihály, Holló Adolf.
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetések.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **nagyon elegáns és igen szép mintájú színházi sálak és blouzek** érkeztek. Azonkinél pedig üzletemben minden kigondolható **csecse-beccsek** vannak raktáron amelyek **rendkívüli olcsó árban** árusítok el.

Tisztelettel
Braun Vilmos
divatúru kereskedő.

1421 sz.
tkv. 899.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár és csatlakozott társa végrehajthatóknak Weisz Albert és neje, végrehajtást szenvedők elleni 1800 frt 700 frt tőke követelés és járulék iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a csongrádi kir. járásbírósa területén lévő Csongrád község és határában fekvő, a csongrádi 8396 sz. tjkvben A+1 sorszám alatt felvett Weisz Albertné neje Weisz Eszti nevének álló 8733. hr. számú ház és 250 □ öl beltelekre 1100 frt, a csongrádi 4637. számú tjkvben A+1. sorszám alatt felvett Weisz Albert nevének álló 1750. hr. számú beltelkes házra és ehhez tartozó földi erdő illetekre, még pedig a 2173.93 tkv. számmal, Weisz Dávid javára bekebelezett holtiglani haszonélvezési jogra tekintet nélkül 402 frt, végre a csongrádi 11004 számú tjkvben A+1. sorszám a. felvett Weisz Albert nevének álló az 1750 hr. számú házatlan osztatlan bukrosi és kilenczesi járandóságokra még pedig a 2173.93 tkv. számú végzéssel Weisz Dávid javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jogra tekintet nélkül, — 60 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, — és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi július hó 18 napján** délelőtt 9 órakor a csongrádi kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 110 frt 40 frt 20 krt és 6 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt ova-
dékkepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon 1899. évi május hó 8-ik napján a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Laurisin Miklós
kir. aljársbíró.

Triesti általános biztosító társulat.

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898.)

BEVÉTEL

KIADÁS	korona		fil		összesen	korona	fil	korona	fil
	korona	fil	korona	fil					
I. Kifizetések (beleértve a kifizetési költségeket):	669883	02							
1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	3441512	08	1009688	10					
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988	—	—	—					
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	—	—	—	—					
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):	—	—	—	—					
1. Szervezési költségek (a folyó számadassal teljesen lefizetett)	1759950	78	3295989	24					
2. Jutalékok	1536038	46	1236284	36					
3. Folyó igazgatási költségek	—	—	—	—					
4. Adók és illetékek	—	—	—	—					
III. Leírások és egyéb kiadások:	19712	27							
1. Leírások teljes követelésekre	446.9	37							
2. Árfolyamvesztés pénznemekben és külföldi valutákban	—	—							
3. Egyéb kiadások:	18709	06	335090	70					
a) Járulékos és kamat a hivat. ellátási pénztárba	10200	—	—	—					
b) O. Felsége jubileuma alkalm. letett alapítv.	—	—	—	—					
IV. Tartalékok függő károira:	1011003	03	2488984	60					
1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1477931	—	—	—					
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	—	—	—	—					
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:	6320029	16							
a) Díjtartalék	839175	54							
b) Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	719234	70							
c) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	265000	70							
d) Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	247277	70							
e) Kötés követelések tartaléka	80000	—	12301482	40					
VI. Évi üzleti nyereség	—	—	1163741	78					
Összesen			385806	18					

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898)

KIADÁS	korona		fil		összesen	korona	fil	korona	fil
	korona	fil	korona	fil					
I. Események biztosítások és járadékok fizetése:	6075715	68							
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1073584	43	7455804	70					
2. Eléles esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	36534	59	—	—					
3. Járadék biztosítások	—	—	—	—					
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét	—	—	207147	88					
III. Összesen	—	—	38833	81					
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):	—	—	—	—					
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	1239984	09							
2. Folyó igazgatási ügyek	132726	26							
3. Belföldi jutalékok	414648	42							
4. Orvosi költségek	161341	31	3085649	16					
5. Adók és illetékek	—	—	35332	71					
V. Leírások és egyéb kiadások:	—	—	—	—					
1. Leírások teljes követelésekre és ingatlanra	3252	—	709687	38					
2. Értékpapírok után folyósított árfolyamvesztés	76435	38	—	—					
VI. Függő károkat tartalmazó:	—	—	—	—					
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	95189	40							
2. Eléles biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	29234	56							
3. Járadék biztosítások	1228	13	1299802	79					
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:	109251377	46							
a) Díjtartalék	—	—	—	—					
b) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét Kor. 96450542 40	—	—	—	—					
c) Eléles biztosítások, levonva a viszontbizt. részét .. 9.618.963.18	—	—	—	—					
d) Járadék biztosítások .. 8.186.871.08	—	—	—	—					
e) Díjtartalék	—	—	—	—					
f) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét Kor. 4.596.570.03	—	—	—	—					
g) Eléles biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét .. 288.535.20	—	—	—	—					
h) Külföldi tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére .. 76000	—	—	—	—					
i) Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét .. 22700	—	—	—	—					
j) Értékpapírok arfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék .. 623433	—	—	—	—					
k) Kötés követelések tartaléka .. 8000	—	—	—	—					
l) A biztosítottak osztálya .. 1572611	—	—	—	—					
VIII. Évi üzleti nyereség	—	—	125208527	74					
Összesen			142609487	55					

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil	korona	fil	korona	fil			korona	fil	korona	fil	korona	fil
1	A részvényesek adósságlevelei a tőke be nem fizetett részről	3675000	—	875000	—	7350000	—	1	Alapítvány	520000	—	520000	—	1050000	—
2	Ingatlan birtok:	—	—	1080000	—	1080000	—	2	Tőke tétli nyereségtartalék	262000	—	262000	—	520000	—
a)	Árasi ingatlanok	—	—	—	—	—	—	3	Tartalékalap az értékpapírok arfolyam ingadozásának fedezésére	247277	70	4630118	54	7067296	24
b)	Mezőgazdasági birtokok	2468000	—	—	—	2468000	—	4	Tartalékalap az értékpapírok arfolyam ingadozásának fedezésére	—	—	1604315	04	1604315	04
3	Épít. alatt álló üzleti házak:	—	—	14280	05	14480	05	5	Kiegészítő tartalék	8000	—	80000	—	160000	—
a)	Triestben	—	—	—	—	—	—	6	Tartalékalap teljes követelések fedezésére	—	—	—	—	—	—
b)	Milanóban	—	—	—	—	—	—	7	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	7159204	70	—	—	7159204	70
4	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	—	—	129152	78	13952	78	8	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	—	—	109251377	46	109251377	46
5	Kamatok, jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra	—	—	1316433	54	1316433	54	9	Díjtartalék az A mérlegben	—	—	4885205	23	4885205	23
6	Kölcsönök értékpapírokra	1692124	22	—	—	1692124	22	10	Külföldi tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	50000	—	50000	—
7	Alapítványos és más értékpapírok	8559851	31	90652791	30	90610474	50	11	Tartalékalap az értékpapírok arfolyam ingadozásának fedezésére	—	—	—	—	—	—
8	Folyó kamatok	284508	47	597674	68	88273	15	12	Egyenleg az üzleti évről a következő évről	2488974	60	—	—	2488974	60
9	Váltak a társaságban	711252	—	—	—	711252	—	13	Beteltek kezesség és biztosíték gyanánt az A mérlegben	—	—	129802	79	129802	79
10	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	4114774	25	17871	24	429355	49	14	Beteltek kezesség és biztosíték gyanánt az A mérlegben	—	—	—	—	—	—
11	Készpénz-készlet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	1159630	80	8995	66	124956	46	15	Osztálya az életbiztosításban nyeresémmel	—	—	1572611	47	1572611	47
12	Maradvány a viszontbiztosítók számlájából	730289	44	19559	91	749849	35	16	Biztosítók javára	1867722	33	—	—	1867722	33
13	Maradvány az intézet fiókjainak számlájából	2754021	64	10135	21	285536	85	17	Halálbiztosítások	1716517	78	12234	06	1837451	84
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	2086291	55	2086291	55	18	Egyenleg az üzleti évről a következő évről	38999	51	5649	73	44649	24
15	Adósság különböző címek alatt	877793	95	931	73	878724	68	19	Egyenleg az üzleti évről a következő évről	208421	56	—	—	2086291	54
a)	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	5123729	79	430368	22	5554097	01	20	Hitelek különböző címeken	43884	03	64429	48	55321	51
b)	O. Felsége jubileuma alkalmából letett alapítvány	10000	—	—	—	10000	—	21	Beteltek kezesség és biztosíték gyanánt az A mérlegben	5123729	79	439065	22	91408	1
c)	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	6000	—	—	—	6000	—	22	O. Felsége jubileuma alkalmából letett alapítvány	10000	—	—	—	10000	—
d)	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	6000	—	—	—	6000	—	23	G. dom alapítvány	11495	30	—	—	11495	30
e)	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	12000	—	—	—	12000	—	24	G. dom alapítvány	9955	—	—	—	9955	—
f)	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	6000	—	—	—	6000	—	25	G. dom alapítvány	600	—	—	—	600	—
16	Biztosítók és vasszerények a társaság összes hivatásában, vasszerények, papír- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—	26	G. dom alapítvány	1000	—	—	—	1000	—
17	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—	27	Calabi B. alapítvány	600	—	—	—	600	—
18	Összesen	32675065	86	1384871	40	17111339	26	28	B. József alapítvány	—	—	—	—	—	—

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin Jacur Manó, Segré V., Vvante Fortunat. A vezértitkár: **Richetti Ödön.** Magyarországi vezérügynökség: **St-inhardt, Poór.**

Bővebb zárszámadási jelentések az alicant csongrádi ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány és üvegbiztosítások az **Assicurazioni Generali**, jégbiztosítások a **Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** és baleset elleni biztosítások az **Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság** számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtnak el.

A csongrádi ügynökség
Rosenberg Ede.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1899.